

Fotos fra grundkursus i vandløbsrestaurering, 10.-12. april 2026

Kursusledere: Finn Sivebæk og Henrik Ravn, DTU Aqua

Kurset veksler imellem teori inde og praksis ude Hvad kræver fiskene, og hvad skal man gøre i praksis ?

Desinfektion – som det første i felten desinficerede alle waders og fodtøj med Virkon-S

Ved desinfektion sikres det, at der ikke overføres sygdomme og parasitter.

Elektrofiskeri i Kvak Møllebæk, som blev genslynget uden om en møllesø i 1991

Der blev ved genslynngningen udlagt gydegrus på den øvre strækning, hvor faldet "kun" er på 5 promille

Fangsten fra elfiskeriet studeres

Der blev fanget årsyngel, 1-års og 2-års

Vi fangede også fisk som var i gang med at smoltificere

Her en der næsten er blank og en der er blank og klar til at vandre nedstrøms

Udsætning af fangsten fra elfiskeriet i Kvak Møllebæk

Vandløbets smådyr blev undersøgt ved sparkeprøve og pilleprøver

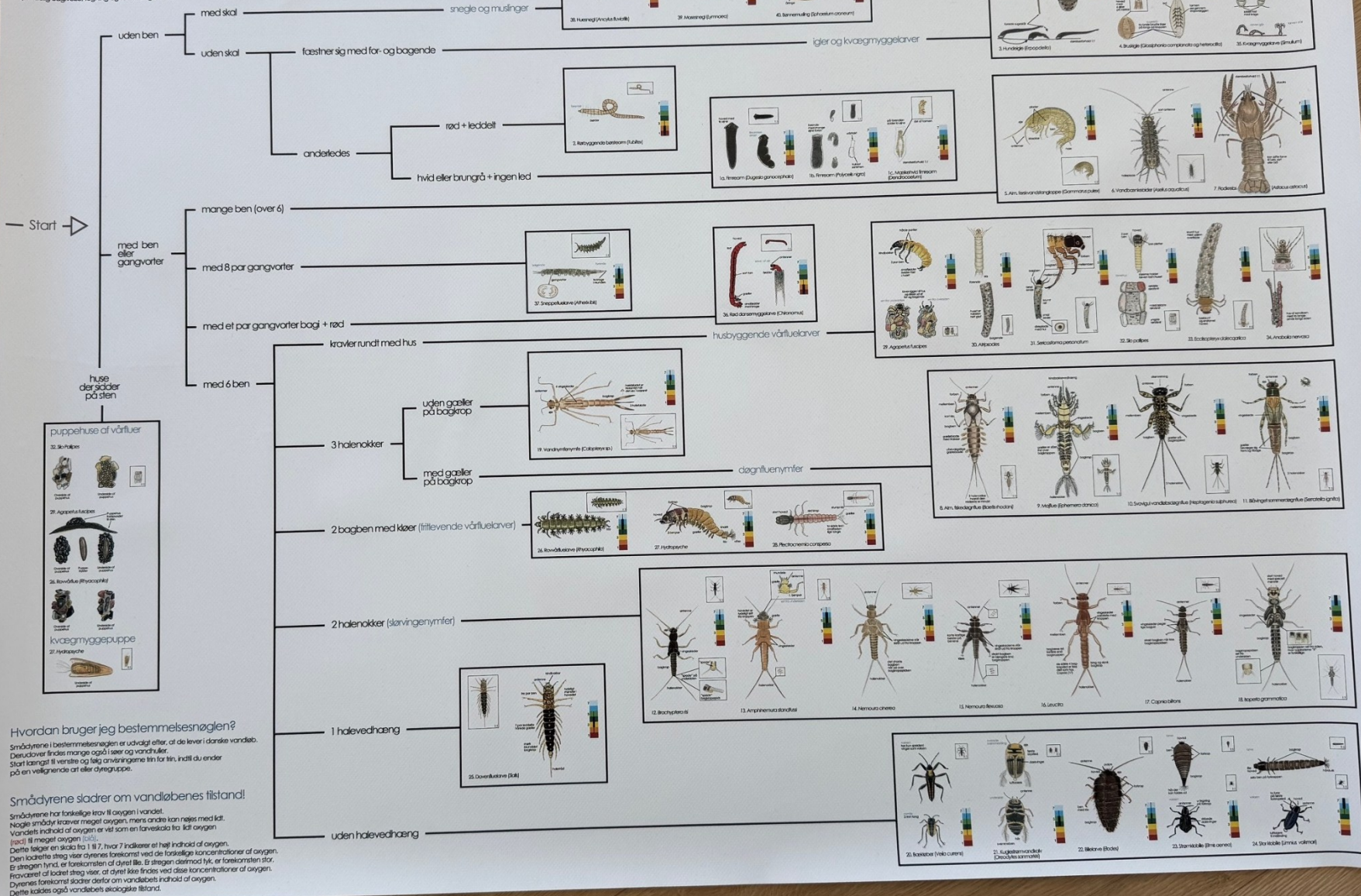
Og fangsten studeret

Smådyr i vandløb

Denne udgave er revideret og genudgivet af Mads Friidhof og Lise Høiland Lindorff. Oprindelig udgave, tegning og tekst af Egil Høim.

Hvordan bruger jeg bestemmelsesnøglen?
 Smådyrene i bestemmelsesnøglen er udvalgt efter, at de lever i danske vandløb. Derudover findes mange også i søer og vandløb. Start længst til venstre og følg anvisningerne lin for lin, indtil du ender på en velgrænset art eller artsgruppe.

Smådyrene sladrer om vandløbets tilstand!
 Smådyrene har forskellige krav til oxygen i vandet. Nogle smådyr kræver meget oxygen, mens andre kan nøjes med lidt. Vandets indhold af oxygen er vist som en farveskala fra lidt oxygen (rød) til meget oxygen (blå). Dette skæjer en skala fra 1 til 7, hvor 7 indikerer et højt indhold af oxygen. Den lodrette streg viser dyrenes forekomst ved de forskellige koncentrationer af oxygen. Er stregen tynd, er forekomsten af dyret lav. Er stregen tyk, er forekomsten stor. Farven på et lodret streg viser, at dyret ikke findes ved disse koncentrationer af oxygen. Dyrenes forekomst sladrer derfor om vandløbets indhold af oxygen. Dette kaldes også vandløbets økologiske tilstand.

Kvak Møllebæk set fra luften

Her ses Kvak Møllebæk sammen med møllesøen i baggrunden

Brugt gydeplads fra havørredernes gydning

Ørrederne har klaret sig selv i Kvak Møllebæk siden 1991 med store bestande fra gydning hvert år

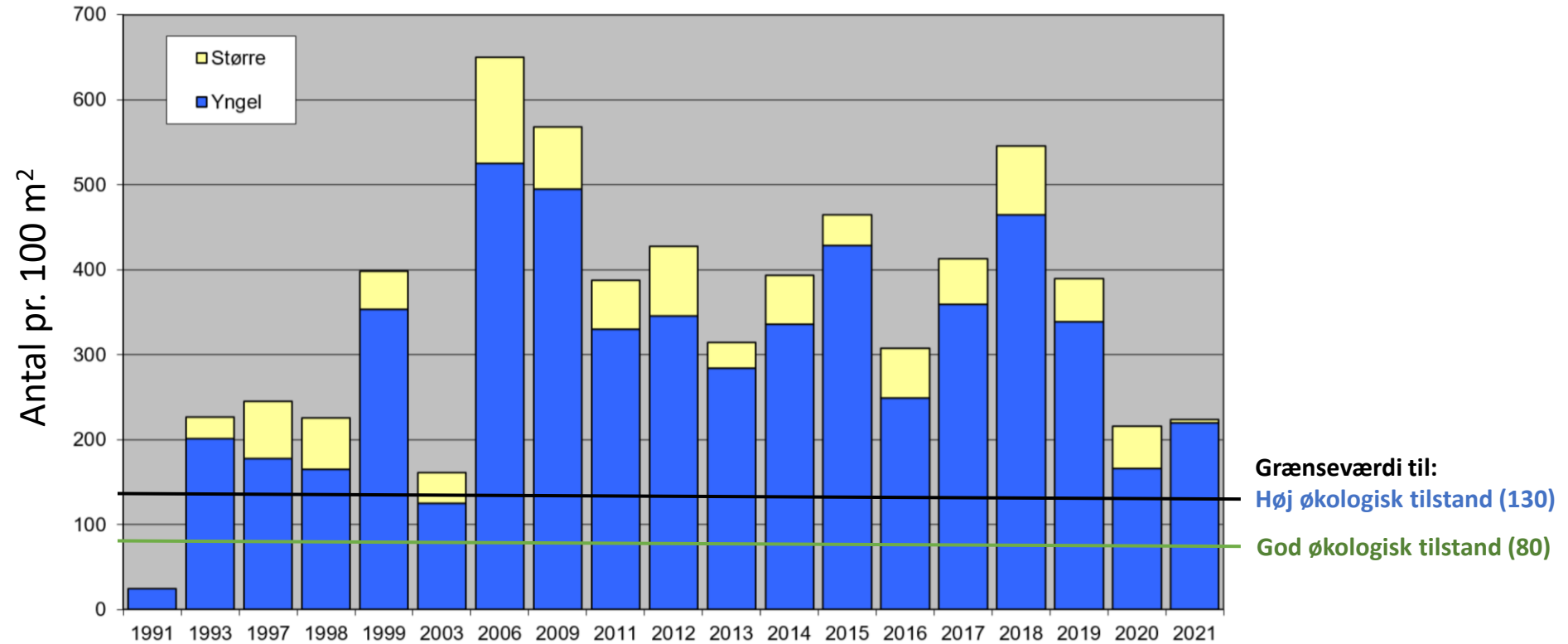
Vi så yngel på det lave vand i bækken

Ørredbestanden fra gydning i Kvak Møllebæk Samme strækning ved P-pladsen undersøgt siden den nye bæk blev anlagt i 1991

Altid høj økologisk tilstand siden 1993 (bortset fra i 2003, hvor der "kun" var 125 stk. yngel /100 m²)

Næste dag skulle der udlægges gydegrus i Sælde Bæk

Brian Petrowski er formand for vandplejeudvalget i Vejle Sportsfiskerforening

Her fortæller han om den praktiske tilgang inden udlægning af gydegrus og skjul

Brian Petrowski fremviste bl.a. en særlig tilladelse fra kommunen

Vejle Kommune bemyndiger hermed

Brian Petrowski, Vejle Sportsfiskerforening

i henhold til vandløbslovens § 61, til at gennemgå og indsamle data i forbindelse med optælling af gydebanker i Vejle Å, Keldkær Bæk, Småkær Bæk, Egtved Bæk, Egtved Å, Torsted/Tågelund Bæk, Bindeballe Møllebæk, St. Lihme Bæk/Kobberbæk, Kvak Møllebæk, Ballegab Skovbæk, Bredsten Bæk, Blåkilde Bæk, Ødsted Bæk/Ammitsbøl Bæk, Højen Bæk, Amhede Bæk, Stelde Bæk/Rugballe Bæk, Jennum Bæk, Bindeballe Bæk, Gåsedalsbæk, Jerlev Bæk, Knabberup Møllebæk/Høgsholt Bæk, Kongskov Bæk/ Lundskov Bæk, Svinkær Bæk, Møgelbæk og Mølbæk. Undersøgelsernes formål er at skaffe opdateret viden om fi skeopgang i vandløbene. Undersøgelserne foretages i perioden 15. okt. 2023 - 15. marts 2024.

Vejle Kommune, den 5. okt. 2023. Mette Højby afdelingsleder

§ 61 i vandløbsloven har følgende ordlyd:
"Kommunalbestyrelsen, miljø- og fødevareministere eller personer, der af disse myndigheder er bemyndiget hertil, har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at lade foretage opmålinger, nivellementer og andre tekniske forarbejder og undersøgelser, som er nødvendige for udarbejdelsen af planer for arbejder, der er omfattet af denne lov"

Gydebanken længst opstrøms blev lavet med udlæggerarm

Formålet med denne gydebanke var bl.a. at hæve vandstanden gennem røret med henblik på at skabe bedre passage. Gydegruset blev udlagt fra lastbil med udlæggerarm.

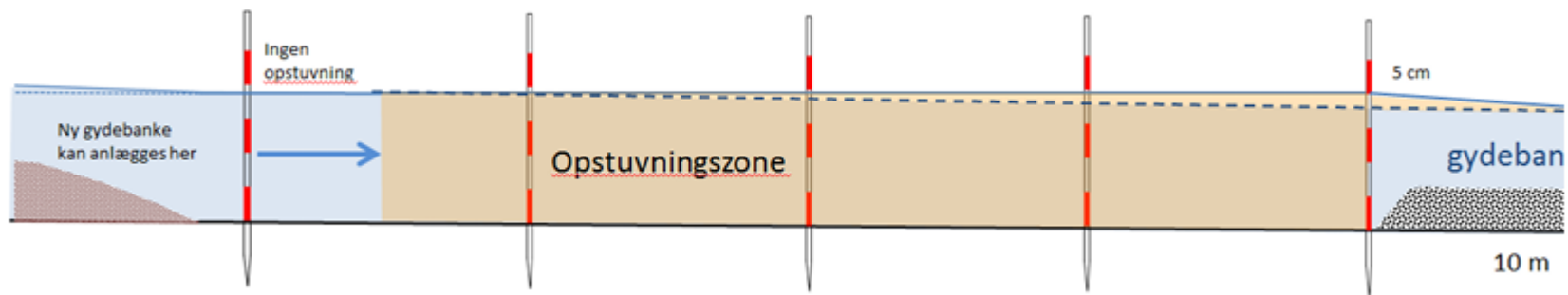
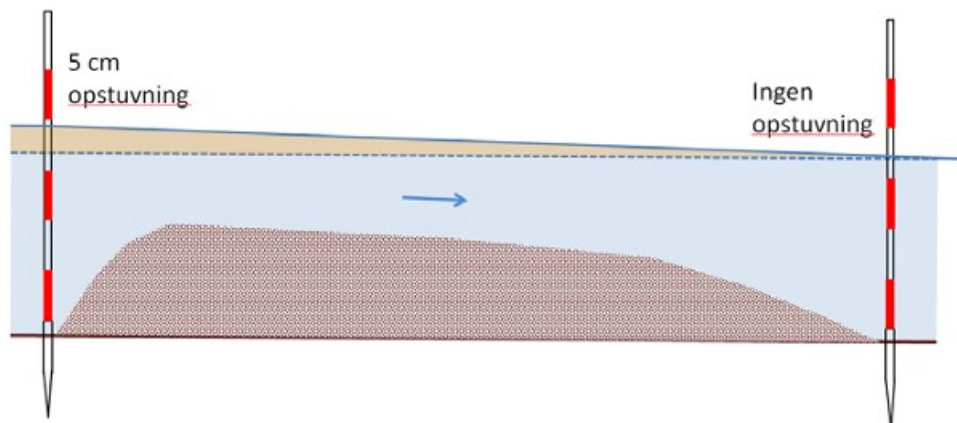

Udlægning af gydegrus fra lastbil med 14 m udlæggerarm

Målestokke blev placeret opstrøms og nedstrøms gydebanken inden arbejdet blev startet

Placeringen af stokkene tog udgangspunkt i "Stokke-metoden" beskrevet i DTU Aquas vejledning i vandløbsrestaurering

Flot ser det ud!

Flere fotos af den øverste gydebanke

Gydebanke nummer to blev lavet med gravko og trillebør

Her ses det endelige resultat sammen med udgangspunktet

Før restaurering

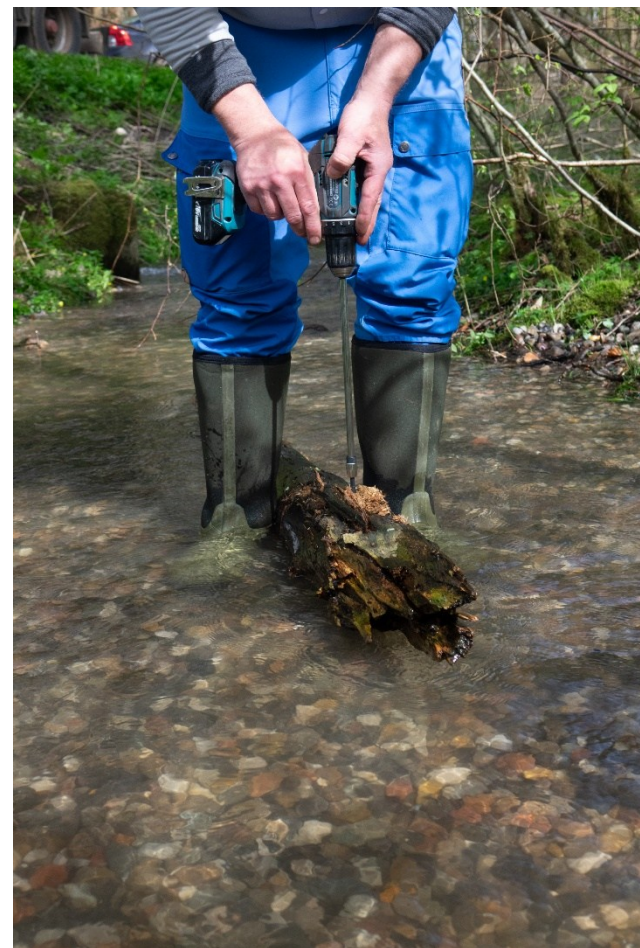

Efter restaurering

Der blev udlagt og forankret død ved på strækket
Her ses den anvendte forankringsmetode illustreret

Forankring af dødt ved i vandløbsbunden

Her ses endnu et eksempel på, hvordan man kan forankre dødt ved i vandløbsbunden ved brug af en rundstok, der bankes gennem det døde ved ned i vandløbsbunden.

Der bores hul gennem stammen med 25 mm bor

Rundstok bankes gennem stammen og kiles fast med træ-split

Stolte vandplejere glæder sig til at se gydning til efteråret

Gydebanken længst nedstrøms blev lavet vha. Trillebør og køreplader

Gydegruset blev bragt ud i vandløbet fra trillebør og herfra fordelt med Grebe, skovle og river.

Skjulesten og dødt ved blev også udlagt her

Passende grusblanding, passende vanddybde, passende strømhastighed → Ørrederne vil tage godt imod

Maskinerne letter arbejdet gevaldigt
Ved projektet blev der anvendt kran fra lastbil og 15-ton gravemaskine

Aftenen blev afsluttet med et godt måltid og et spændende oplæg

Planlægning af restaureringsprojekt i Kvak Møllebæk inden præsentation for kommunen

Tak for et godt kursus!

Kursusledere: Finn Sivebæk og Henrik Ravn, DTU Aqua

